

CD 8.5.1 CURRICULUM DISCIPLINĂ

Redacția: 06

Data: 20.09.2017

Pag. 1/12

FACULTATEA FARMACIE

PROGRAMUL DE STUDII 0916.1 FARMACIE

CATEDRA DE FILOSOFIE ȘI BIOETICĂ

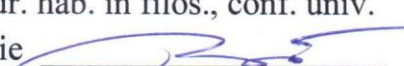
APROBATĂ

la ședința Comisiei de asigurare a calității și
evaluării curriculare Facultatea Farmacie
Proces verbal Nr. 2 din 21.12.2017
Președinte, dr. șt. farm., conf. univ.
Uncu Livia

APROBATĂ

la ședința Consiliului Facultății Farmacie
Proces verbal Nr. 2 din 22.12.2017
Decanul Facultății, dr. șt. farm., conf. univ.
Ciobanu Nicolae

APROBATĂ

la ședința Catedrei de filosofie și bioetică
Proces verbal Nr. 01 din 01.09.2017
Șef catedră, dr. hab. în filos., conf. univ.
Ojovan Vitalie

CURRICULUM

DISCIPLINA COMUNICARE ȘI COMPORTAMENT ÎN MEDICINĂ

Studii integrate

Tipul cursului: **Disciplină obligatorie**

Chișinău, 2017

CD 8.5.1 CURRICULUM DISCIPLINĂ

Redacția: 06

Data: 20.09.2017

Pag. 2/12

I. PRELIMINARII

- Prezentarea generală a disciplinei: locul și rolul disciplinei în formarea competențelor specifice ale programului de formare profesională / specialității

Valoarea și necesitatea disciplinei *Comunicare și comportament în medicină* pentru studenții farmaciști este determinat de diversele situații lipsite de claritate și precizie cu care lucrătorul din farmacie se confruntă în activitatea sa. Dificultatea respectivă, de obicei oscilează între ce este bine și ce este rău, ce este corect și ce nu este corect, ce este normal și ce este anormal. Ritmul intens care i se impune medicului ori farmacistului în practică face să nu realizeze că se confruntă cu multiple greutăți ce implică abilități de comunicare și de control (dirijare) comportamental. Un lucru este cert, că un stil de comunicare personal, bine conturat profesional și orientat spre formarea unor calități morale ce dictează un comportament calm (în general normal) în situațiile dificile din activitate, vă finaliza cu sporirea satisfacției pacientului, verticalitatea medicului și farmacistului și, nu în ultimul rând, cu calitatea actului medical.

În contextul noilor cerințe de pregătire profesională al viitorului farmacist se realizează cursul *Comunicare și comportament în medicină* înaintat și recomandat pentru toate specialitățile din sistemul sanitar și farmaceutic.

În dorința de a crea o atmosferă comunicațională eficientă și a unui comportament echilibrat nu este suficient doar de cunoștințe medicale/farmaceutice specializate, dar și de cunoștințe care redau condiția reală de complexitate al relațiilor dintre medic/farmacist și pacient. Raportul farmacistului cu pacientul presupune, în primul rând, abilități de comunicare eficientă formată în temeiul naturii umane, un comportament moral fundamentat pe esența ființei umane și nu pe aparențele accidentale ce deseori ori survin în actul medical.

Cursul *Comunicare și comportament în medicină* are scopul să eficientizeze exersarea profesiei de farmacist, să formeze la viitorul lucrător simțul responsabilității ca om și ca specialist. Să-și creeze propriul stil comunicațional și comportamental în concordanță cu menirea nobilă a profesiei.

- Misiunea curriculumului (scopul) în formarea profesională

De a prezenta studenților farmaciști cunoștințe și tehnici de comunicare și comportament acompaniate de un suport moral profesional, precum și însușirea unor abilități de înțelegere a condițiilor specifice în care se desfășoară actul comunicațional, care să asigure o comunicare pentru schimbarea comportamentului părților implicate în relațiile medicale și farmaceutice.

- Limbile de predare a disciplinei: română, rusă, engleză.

- Beneficiari: studenții anului I, facultatea Farmacie.

II. ADMINISTRAREA DISCIPLINEI

Codul disciplinei	U.02.O.020		
Denumirea disciplinei	Comunicare și comportament în medicină		
Responsabili de disciplină	dr. hab. în filos., conf. univ. Vitalie Ojovan dr. în filos., lect. univ. Ludmila Rubanovici asist. univ. Ion Banari		
Anul	I	Semestrul	2
Numărul de ore total, inclusiv:	90		

CD 8.5.1 CURRICULUM DISCIPLINĂ

Redacția:

06

Data:

20.09.2017

Pag. 3/12

Curs	17	Lucrări practice/ de laborator	
Seminare	34	Lucrul individual	9
Forma de evaluare	C	Numărul de credite	2

III. OBIECTIVELE DE FORMARE ÎN CADRUL DISCIPLINEI

La finele studierii disciplinei studentul va fi capabil:

• *la nivel de cunoaștere și înțelegere:*

- procesul de comunicare și funcțiile comunicării;
- tehnici de comunicare în crearea unor relații funcționale medic-pacient-farmacist;
- criteriile comunicaționale și comportamentale ale faptului medical calitativ;
- diverselor situații de manifestare a barierelor de comunicare în relația farmacist-pacient;
- modele de comunicare eficientă, tehnici de ascultare activă pentru profesarea reușită;
- structura și calitatea conflictului, cauzele care pot genera conflicte în actul terapeutic;
- principalele surse de malpraxis pentru a le preveni;
- drepturile și obligațiile farmacistului și pacientului;
- componentele unei comunicări pentru schimbarea comportamentului cu risc pentru sănătate

• *la nivel de aplicare:*

- tehnicile de comunicare intra și interorganizaționale, în vederea integrării optime în echipa medicală;
- competențele de descifrare și aplicare a metacomunicării în practica medicală;
- imagini adecvate unui lucrător medical prin evitarea situațiilor de malpraxis;
- tehnici specifice de depășire a barierelor în comunicare;
- elementele de comunicare eficientă în relația medic-pacient;
- principalele strategii de soluționarea conflictelor la nivel interpersonal, personal și social;
- managementul conflictului medical prin prisma bioeticii;
- comportamentale interculturale în relația medic-pacient;
- reacțiile comportamentale ale pacienților în dependență de personalitate;
- calitățile morale în clarificarea problemelor cu privire la viața și sănătatea pacienților ori/și a persoanelor din anturajul lor;

• *la nivel de integrare:*

- tehnicile de comunicare în condițiile activității farmaceutice;
- cunoștințele pentru a organiza sau reorganiza propriul stil de comunicare în farmacie;
- imaginea profesională în conformitate cu statutul și rolul social al medicului și farmacistului;
- cunoștințe și abilități de depistare a surselor de conflict din practica farmaceutică;
- abilități de depășire a barierelor comunicaționale din farmacie;
- teoria comunicării interculturale în dialogul cu pacienții și clienții din diferite etnii;
- să integreze strategii și tehnici de comunicare pentru schimbarea comportamentului cu risc pentru sănătate;
- caracterul moral al omului ce determină conduita profesională;

CD 8.5.1 CURRICULUM DISCIPLINĂ

Redacția: 06

Data: 20.09.2017

Pag. 4/12

IV. CONDIȚIONĂRI ȘI EXIGENȚE PREALABILE

Cunoștințe esențiale din domeniul comunicării și științele comportamentului aplicate în practica medicală pentru a eficientiza implicațiile individuale și calitatea actului medical, precum și schimbarea comportamentului cu risc pentru sănătate.

V. TEMATICA ȘI REPARTIZAREA ORIENTATIVĂ A ORELOR

Cursuri (prelegeri), lucrări practice/ lucrări de laborator/seminare și lucru individual

Nr. d/o	TEMA	Numărul de ore		
		Prelegeri	Lucrări practice	Lucru individual
1.	Comportamentul uman – un complex bio-psiho-social.	2	4	1
2.	Comportament și personalitate.	2	4	1
3.	Comportament și societate. Elemente de sociologie medicală și farmaceutică.	2	4	1
4.	Comunicarea. Definiții și funcții.	2	4	1
5.	Metacomunicarea și diferențele culturale.	2	4	1
6.	Bariere și clișaje în comunicare.	2	4	1
7.	Conflictul – element constitutiv esențial al comunicării.	1	2	1
8.	Comportament în context intercultural.	1	2	1
9.	Comportamente cu risc pentru sănătate. Comunicarea pentru schimbarea comportamentului cu risc pentru sănătate.	3	6	1
Total		17	34	9

VI. OBIECTIVE DE REFERINȚĂ ȘI UNITĂȚI DE CONȚINUT

Obiective	Unități de conținut
Tema 1. Comportamentul uman – un complex bio-psiho-social.	
<ul style="list-style-type: none"> • să definească noțiunea de comportament uman, formula complexă de constituire și consolidare a comportamentului; • să cunoască criteriile de stabilire a normalității; • să demonstreze implicarea factorilor interni și externi la	<ol style="list-style-type: none"> 1. Conceptul de comportament uman. Clasificarea comportamentului uman. Factorii ce influențează comportamentul uman: biologic, psihologic și social. 2. Factorii bio-psiho-sociali care influențează actul medical. Comportamentul și sănătatea. Impactul comportamentului uman asupra sănătății. 3. Normalitate comportamentală. Conceptul de normalitate. Normalitatea ca proces. Criterii de normalitate. Normalitate și

CD 8.5.1 CURRICULUM DISCIPLINĂ

Redacția: 06

Data: 20.09.2017

Pag. 5/12

Obiective	Unități de conținut
<p>determinarea comportamentului;</p> <ul style="list-style-type: none"> • să aplice cunoștințele obținute în determinarea tipurilor de comportamente; • să integreze caracterul moral al omului ce determină conduita profesională.	<p>comunicare. Normalitatea ca sănătate, normalitatea și adaptarea, sănătate și adaptare.</p> <p>4. Anormalitatea. Criterii de definire anormalității. Anormalitate și boală. Tipuri de comportamente anormale.</p>
Tema 2. Comportament și personalitate.	
<ul style="list-style-type: none"> • să definească ce este personalitatea și elementele structurale ale ei; • să cunoască impactul caracterului uman asupra reușitei profesionale; • să aplice reacțiile comportamentale ale diferitor tipuri de personalitate; • să integreze decizii eficiente care modelează diferite tipuri de comportamente particulare.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Conceptul de personalitate. Trăsăturile și structura personalității. 2. Comportament și temperament. Tipurile de temperament coleric, sangvinic, flegmatic și melancolic. 3. Comportament și somaticul uman. Tipologiile morfologice. 4. Comportament și „psihicos”-ul uman. Tipologiile psihofiziologice și psihologice.
Tema 3. Comportament și societate. Elemente de sociologie medicală și farmaceutică.	
<ul style="list-style-type: none"> • să definească conceptul de sociologie medicală, statut și rol social, bioetică, deontologie medicală; • să cunoască tipurile de relație medic/farmacist-pacient; • să conștientizeze drepturile și obligațiile farmacistului și pacientului; • să aplice imagini adecvate unui lucrător medical prin evitarea situațiilor de malpraxis; • să integreze imaginea profesională în conformitate cu statutul și rolul social al farmacistului.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Noțiunea de sociologie și sociologie medicală și farmaceutică. 2. Caracteristica noțiunilor statut și rol social și conflict de rol. 3. Statutul și rolul social al medicului. Rolul social al bolnavului. Relația medic-pacient ca relație de roluri. 4. Tipuri, modele și strategii de relație medic-pacient. Stadiile actului medical: anamneză și explorarea simptomelor de către medic; precizarea diagnosticului și decizia în legătură cu tratamentul; complianța la tratament, procesul tratamentului și stadiul posttratament. Acordul informat. 5. Malpraxis și noncompliance la tratament ca devieri de la obligația de rol. Automedicația. 6. Elemente de bioetică și deontologie medicală și farmaceutică.
Tema 4. Comunicarea. Definiții și funcții.	
<ul style="list-style-type: none"> • să definească derularea procesului de comunicare, funcțiile comunicării; • să cunoască diverse tehnici de	<ol style="list-style-type: none"> 1. Noțiunea de comunicare. Elemente constitutive ale comunicării. Funcții ale comunicării. 2. Procesul comunicării. Tipuri și forme ale comunicării.

CD 8.5.1 CURRICULUM DISCIPLINĂ

Redacția:

06

Data:

20.09.2017

Pag. 6/12

Obiective

comunicare utile în crearea unor relații funcționale medic-pacient;

- sa demonstreze eficacitatea actului comunicațional în diverse situații profesionale;
- să aplice tehnicile de comunicare intra și interorganizaționale, în vederea integrării optime în echipa medicală;
- să integreze cunoștințele pentru a organiza sau reorganiza propriul stil de comunicare.

Unități de conținut

3. Semnificația comunicării în activitatea medicală. Tipuri de comunicare medic-pacient. Farmacist-pacient.
4. Comunicarea în funcție de diagnostic. Comunicarea cu diferite tipuri de pacienți.
5. Comunicarea în echipa medicală: medic, asistent, bioetician, preot, psiholog, psihiatru, asistent social, pacient.

Tema 5. Metacomunicarea și diferențele culturale.

- să definească valoarea și impactul metacomunicării în actul medical și serviciul farmaceutic;
- să cunoască principiilor metacomunicării și a importanței acesteia în practica medicală, în contextul respectării normelor bioetice;
- sa demonstreze competențe de descifrare și aplicare a limbajului verbal, paraverbal, nonverbal și extravertbal al metacomunicării în practica farmaceutică;
- să aplice codului bunelor maniere în viața de zi cu zi, inclusiv în activitatea profesională;
- să integreze înțelegerea și interpretarea mesajului pacienților, utilizarea de către farmacist a limbajului corporal în comunicarea cu pacienții, evaluarea adecvată în funcție de cultura vorbitorului.

1. Noțiunea de metacomunicare.
2. Descifrarea limbajului verbal al metacomunicării.
3. Limbajul paraverbal: râsul, geamătul, oftatul, tusea seacă și dresul vocii.
4. Limbajul nonverbal: postura trupului, mimica și gestică.
5. Interacțiunea dintre comunicarea verbală și nonverbală. Poziții interculturale în comunicarea nonverbală.
6. Eticheta. Din istoria etichetei. Elemente ale codului bunelor maniere. Comportamentul în viața profesională.
7. Imaginea element esențial în societatea contemporană. Conceptul de imagine. Imaginea personală. Limbajul vestimentației – paleta culorilor. Limbajul culorilor. Garderoba feminină și masculină.
8. Imaginea studentului farmacist și a farmacistului.
9. Elemente de programare neurolingvistică: metamodelul, arta de a pune întrebări, degete și cuvinte critice, reprezentarea senzorială, cheile de acces vizual și cum ținem obiectivele.

Tema 6. Bariere și clivaje în comunicare.

- să definească conceptul de bariere în comunicare, cauza apariției și clasificarea lor, sintetizarea principalelor

1. Conceptul de barieră în comunicare, cauza apariției și clasificarea lor.
2. Bariere tehnice: zgomotul, perturbările sonore și filtrele.

CD 8.5.1 CURRICULUM DISCIPLINĂ

Redacția: 06

Data: 20.09.2017

Pag. 7/12

Obiective	Unități de conținut
<p>tipologii ale barierelor de comunicare;</p> <ul style="list-style-type: none"> • să cunoască diverselor situații de manifestare a barierelor de comunicare în relația farmacist-pacient, modele de comunicare eficientă, tehnici de ascultare activă; • sa demonstreze tehnici specifice de depășire a barierelor în comunicare; • să aplice principiile metacomunicării ca model de depășire a barierelor în comunicare; • să integreze abilități de depășire a barierelor comunicaționale din farmaceutică.	<ol style="list-style-type: none"> 3. Bariere socio–culturale: politice, religioase, sociale și profesionale. 4. Bariere psihologice: de atitudine și deprindere. 5. Bariere de înțelegere: fonetice, semantice, stilistice și logice. 6. Comunicarea eficientă și ineficientă. 7. Tehnici și forme de ascultare activă. 8. Elemente ale ascultării active: formularea întrebărilor, parafrizarea, sumarizarea și oferirea de feedback. 9. Comunicarea eficientă farmacist-pacient. Bariere personale în relația farmacist-pacient.
Tema 7. Conflictul – element constitutiv esențial al comunicării.	
<ul style="list-style-type: none"> • să definească structura și calitatea conflictului; • să cunoască cauzele care pot genera conflicte; • sa demonstreze abilități în soluționarea conflictelor la nivel interpersonal, personal și social; • să aplice managementul conflictului prin prisma bioeticii, atribuind un rol pozitiv prin condamnarea însușirilor, faptelor imorale și amorale. • să integreze cunoștințe și abilități de depistare a surselor de conflict din practica farmaceutică; • să integreze strategii de rezolvare a conflictelor dintre farmacist și pacient.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Conceptul de conflict și conflictologie. Obiectul de studiu al conflictologiei. 2. Structura conflictului: obiectul conflictului, părțile conflictului, mediul înconjurător și cerințele conflictului, interpretarea subiectivă a conflictului și elementele sale individuale. 3. Tipologia conflictelor. Strategii de rezolvare a conflictelor. 4. Aspectul etic al conflictului.
Tema 8. Comportament în context intercultural.	
<ul style="list-style-type: none"> • să definească procesul de comunicare interculturală, a	<ol style="list-style-type: none"> 1. Conceptul de cultură și comunicare interculturală. Multiculturalitate, interculturalitate, transculturalitate.

CD 8.5.1 CURRICULUM DISCIPLINĂ

Redacția: 06

Data: 20.09.2017

Pag. 8/12

Obiective	Unități de conținut
<p>diferitor tipuri de comunicatori interculturali;</p> <ul style="list-style-type: none"> • să cunoască surse de gafe interculturale în comunicarea din cadrul farmaciei; • sa demonstreze comportamentale interculturale în relația farmacist-pacient; • să aplice structural dialogul intercultural; • să integreze teoria comunicării interculturale în dialogul cu pacienții din diferite etnii.	<ol style="list-style-type: none"> 2. Etnocentrismul și comunicarea interculturală. Etnocentrismul ca problemă a comunicării interculturale. 3. Caracteristicile structurale ale comunicării interculturale. Surse de gafe in comunicarea interculturala. 4. Comunicarea interculturală farmacist-pacient.
Tema 9. Comportamente cu risc pentru sănătate. Comunicarea pentru schimbarea comportamentului cu risc pentru sănătate.	
<ul style="list-style-type: none"> • să definească formele (varietățile) și conținutul comportamentelor cu risc pentru sănătate; • înțelege cunoștințele necesare depistării, în procesul comunicării, a comportamentelor deviate și nocive; • să cunoască clasificarea conduitelor deviate; • sa demonstreze capacități comunicațional-comportamentale pentru întreținerea unui dialog farmacist-pacient în cazul depistării comportamentelor deviate sau nocive, cu scopul anihilării sau diminuării deprinderilor respective; • să aplice subiecte bioetice în clarificarea problemelor cu privire la viața și sănătatea pacienților ori/și a persoanelor din anturajul lor; • să integreze proiectarea, susținerea și evaluarea unui discurs adaptat criteriilor de prevenire a comportamentelor	<ol style="list-style-type: none"> 1. Noțiune de conduită deviantă. Importanța anihilării acesteia în societate și medicină. 2. Clasificarea conduitelor deviate. 3. Tulburări de personalitate. Sindroame comportamentale în bolile psihice. 4. Violența în familie. Deviații sexuale. 5. Stări persistente de conflict. 6. Comportamentul nociv pentru sănătate: caracteristica generală. 7. Delimitarea celor principalelor probleme ale comportamentului nociv. 8. Suprasolicitarea fizică și nervoasă. Alimentația dezechilibrată. 9. Fumatul, consumul de alcool și de droguri. 10. Comportamentul față de medicament: repulsie, indiferență, deprinderi, abuz. Efectul Placebo. 11. Aspecte generale ale procesului de schimbare comportamentală: principii și etape în evaluarea schimbării comportamentului. 12. Condițiile esențiale pentru schimbarea comportamentului. 13. Importanța comunicării în schimbarea comportamentului. Strategii și tehnici de comunicare pentru schimbarea comportamentului. Comportamentul față de medicament.

CD 8.5.1 CURRICULUM DISCIPLINĂ

Redacția:

06

Data:

20.09.2017

Pag. 9/12

Obiective

Unități de conținut

deviante sau nocive;
• să integreze strategii și tehnici de comunicare pentru schimbarea comportamentului cu risc pentru sănătate.

VII. COMPETENȚE PROFESIONALE (SPECIFICE (CS) ȘI TRANSVERSALE (CT)) ȘI FINALITĂȚI DE STUDIU

✓ Competențe profesionale (specifice) (CS)

- CP1. Cunoașterea bazelor teoretice ale disciplinelor incluse în curriculumul facultății, a principiilor generale în elaborarea, analiza și înregistrarea produselor farmaceutice și parafarmaceutice; cunoașterea principiilor generale de organizarea și funcționare a instituțiilor farmaceutice cu diferite forme juridice de activitate; cunoașterea cadrului legislativ în domeniul farmaciei; cunoașterea drepturilor și a obligațiilor farmacistului.
- CP2. Pronosticarea indicilor economici de bază ai farmaciei: realizările, stocuri de preparate farmaceutice; cheltuieli de circulație; beneficiu; evaluarea tendințelor de dezvoltare a asistenței populației cu medicamente; efectuarea diverselor manopere practice legate de prepararea, analiza și standardizarea medicamentelor de origine sintetică și fitopreparate; cunoașterea medicamentului prin prisma acțiunii, indicațiilor, contraindicațiilor, efectelor adverse, a modului de administrare și a interacțiunilor acestora; aplicarea în practică a acțiunilor de consiliere a pacienților și asistență farmaceutică.
- CP5. determinarea criteriilor de evaluare a eficacității sistemului farmaceutic și de activitate personală în funcție de condițiile reale și în context social concret; determinarea modalităților de dirijare a activității farmaceutice în baza rezultatelor evaluării; identificarea problemelor de cercetare în domeniul farmaciei; cunoașterea metodologiei cercetării științifice în activitatea practică de farmacist sau conducător al unității farmaceutice.

✓ Competențe transversale (CT)

✓ Finalități de studiu

La finalizarea studierii unității de curs studentul va fi capabil:

- să distingă componentele unui act comunicațional eficient;
- să identifice caracterul vertical moral al omului pentru a profesa cu succes farmaceutica;
- să păstreze echilibrul emoțional și moral în situațiile profesionale dificile;
- să stabilească sursele de malpraxis întâlnite în cursul desfășurării relației medic și pacient;
- să ia decizii constructive în situații conflictuale fie cu pacienții, fie cu colegii de serviciu;
- să perfecționeze tehnicile și strategiile, tipurile și modelele de comunicare și comportament în activitatea profesională și în viața cotidiană;
- să aprecieze valoarea și necesitatea unui comportament moral în realizarea actului medical și a asistenței farmaceutice;
- să caracterizeze conduitele deviate și nocive pentru a promova comportamentul sănătos de viață.

CD 8.5.1 CURRICULUM DISCIPLINĂ

Redacția: 06

Data: 20.09.2017

Pag. 10/12

Notă. Finalitățile disciplinei (se deduc din competențele profesionale și valențele formative ale conținutului informațional al disciplinei).

VIII. LUCRUL INDIVIDUAL AL STUDENTULUI

Nr.	Produsul preconizat	Strategii de realizare	Criterii de evaluare	Termen de realizare
1.	Lucrul cu cartea și TIC.	Lucrul sistematic în biblioteca și medioteca. Explorarea surselor electronice actuale referitor la tema pusă în discuție.	1. Calitatea judecăților formate, gândirea logică, flexibilitatea. 2. Calitatea sistematizării materialului informațional obținut prin activitate proprie.	Pe parcursul semestrului
2.	Referat.	Analiza surselor relevante la tema referatului. Analiza, sistematizarea și sinteza informației la tema propusă. Alcătuirea referatului în conformitate cu cerințele în vigoare și prezentarea lui la catedră.	1. Calitatea sistematizării și analizei materialului informațional obținut prin activitate proprie. 2. Concordanța informației cu tema propusă.	Pe parcursul semestrului.
3.	Analiza studiului de caz.	Alegerea și descrierea studiului de caz Analiza cauzelor problemelor apărute în studiul de caz. Prognosticul cazului cercetat. Deducerea rezultatului scontat al cazului.	1. Analiza, sinteza, generalizarea datelor obținute prin investigare proprie. 2. Formarea unui algoritm de cunoaștere în baza concluziilor obținute.	Pe parcursul semestrului.

IX. SUGESTII METODOLOGICE DE PREDARE-ÎNVĂȚARE-EVALUARE

- **Metode de predare și învățare utilizate**

Prelegerea constă într-o expunerea interactivă a conținutului de bază a cursului.
Seminarul și activitatea extraauditivă a studentului presupune aplicarea a unui șir de metode după cum urmează: conversația euristică, problematizarea, brainstorming, lucrul în grup, studiul individual, dezbateră, rezolvarea situațiilor de problemă, joc de rol, studiul de caz.

- **Strategii/tehnologii didactice aplicate (specifice disciplinei)**

Studiul textelor de documente; jocurile de rol; studiul de caz; instruirea asistată de calculator.

- **Metode de evaluare (inclusiv cu indicarea modalității de calcul a notei finale)**

Curentă: control frontal sau/și individual prin:

- ✓ evaluarea nivelului de implicare a studenților și calității acestora în realizarea sarcinilor curente;
- ✓ evaluarea răspunsurilor (argumentelor și deciziilor studenților) la întrebările situațiilor de problemă sau studiilor de caz;

CD 8.5.1 CURRICULUM DISCIPLINĂ

Redacția: 06

Data: 20.09.2017

Pag. 11/12

✓ evaluarea lucrării de control.

Finală: Colocviu diferențiat.

Proba finală - test oral ce constă din 3 întrebări: o întrebare pentru evaluarea cunoștințelor și două întrebări pentru evaluarea competențelor.

Răspunsurile se apreciază cu note de la 0 până la 10 în conformitate cu regulamentele naționale de evaluare a cunoștințelor și competențelor. Media anuală se formează din suma tuturor notelor împărțită la numărul de note acumulat.

Nota finală va fi calculată din nota medie anuală (coeficientul 0,5) și nota la proba finală (coeficientul 0,5).

Modalitatea de rotunjire a notelor la etapele de evaluare

Grila notelor intermediare (media anuală, notele de la etapele examenului)	Sistemul de notare național	Echivalent ECTS
1,00-3,00	2	F
3,01-4,99	4	FX
5,00	5	E
5,01-5,50	5,5	
5,51-6,00	6	
6,01-6,50	6,5	D
6,51-7,00	7	
7,01-7,50	7,5	C
7,51-8,00	8	
8,01-8,50	8,5	B
8,51-8,00	9	
9,01-9,50	9,5	A
9,51-10,0	10	

Nota medie anuală și notele tuturor etapelor de examinare finală (asistate la calculator, testare, răspuns oral) - toate vor fi exprimate în numere conform scalei de notare (conform tabelului), iar nota finală obținută va fi exprimată în număr cu două zecimale, care va fi trecută în carnetul de note.

Neprezentarea la examen fără motive întemeiate se înregistrează ca "absent" și se echivalează cu calificativul 0 (zero). Studentul are dreptul la 2 susțineri repetate ale examenului nepromovat.

X. BIBLIOGRAFIA RECOMANDATĂ:

A. Obligatorie:

1. Comunicare și comportament în medicină (cu elemente de bioetică). Suport de curs. Coord. V.Ojovanu. Chișinău: CEP Medicina, 2016.

CD 8.5.1 CURRICULUM DISCIPLINĂ

Redacția:

06

Data:

20.09.2017

Pag. 12/12

2. Codul cadru de etică (deontologic) al lucrătorului medical și farmaceutic. Chișinău: Min. Săn. al R.Mold., 2008.
3. Dicționar de Filosofie și Bioetică. Autori: T.Țârdea, P.Berlinschi, A.Eșanu, D.Nistreanu, V.Ojovanu. Chișinău: Medicina, 2004.
4. Dumitrașcu Dan L. Comunicare medicală. Curs pentru studenții la medicină. Cluj-Napoca: Editura Medicală Universitară „Iuliu Hațieganu”, 2013.
5. Fica Simona, Minea Liudmila. Ghid de comunicare și comportament în relația cu pacientul. București: Editura Universitară „Carol Davila”, 2008.
6. Miu Nicolae. Științele comportamentului. Cluj-Napoca: Editura Medicală Universitară „Iuliu Hațieganu”, 2004.
7. Spinei Angela. Comunicare și comportament. Chișinău: Medicina, 2005.
8. Țârdea Teodor. Bioetică: origini, dileme, tendințe. Suport de curs. Chișinău: Medicina, 2005.

B. Suplimentară:

1. Birkenbihl Vera F. Semnalele corpului. Cum să înțelegem limbajul corporal. București: Gemma Pres, 1999.
2. Cornelius Helena. Știința rezolvării conflictelor. București: Ed. Știința și Tehnica, 1996.
3. Cosman D. Psihologie Medicală. Iași: Ed. Polirom, 2010.
4. Dinu Mihai. Comunicarea. București: Editura științifică, 1999.
5. Guillemont A., Laxenaire M. Anorexie mentale et boulimie. Le poids des facteurs socioculturels. Ed. Masson, 1994.
6. Hogan Kevin. Depășește cele 8 obstacole în calea comunicării. București: Editura Amaltea, 2006.
7. Jung C. G. Descrierea tipurilor psihologice. București: Ed. Anima, 1994.
8. Jung C.G. Despre formarea personalității. În: Psihologie individuală și socială. București: Ed. Anima, 1994.
9. Legea cu privire la exercitarea profesiei de medic (Nr. 264 din 27.10.2005). În: <http://lex.justice.md/index.php?action=view&view=doc&lang=1&id=313062>.
10. Marinescu A. Codul bunelor maniere astăzi. București: Ed. Humanitas, 2002.
11. Munteanu D. Politețe și bună cuviință. București: Ed. Ramida, 1992.
12. Pascu Rodica. Comunicare interculturală. Sibiu: Editura Universității ”Lucian Blaga”, 2007.
13. Pasecnic V. Psihologia imaginii. Chișinău: Știința, 2006.
14. Pease Allan, Garner Alan. Limbajul vorbirii. București: Ed. Polimark, 1994.
15. Popa-Velea O. Științele comportamentului uman. Aplicații în medicină. București: Ed. Trei, 2010.
16. Prutianu Ștefan. Manual de comunicare și negocieri în afaceri. Vol. I. Comunicarea. Iași: Editura Polirom, 2000.
17. Râmbu Nicolae. Comunicare interculturală. Suport de curs universitar. În: Comunicare socială și relații publice. Iași: Editura Universității “Al. I. Cuza”, 2007, p.167–218.
18. Rogozea L. Etică și Deontologie medicală. Brașov: Editura Universității TRANSILVANIA, 2006.
19. Мягков И.Ф., Воков С.Н., Чаев С.И. Медицинская психология. Москва: Логос. 2003.